

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2023 m. spalio 17 d. Nr. 21RE-744 (AG-668/04-2023)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos narių Remigijaus Kalašnyko, Ingos Lipnickienės (Komisijos posėdžio pirmininkė ir pranešėja) ir Mindaugo Siaurio, sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei, dalyvaujant pareiškėjui E. K., viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu būdu išnagrino pareiškėjo E. K. skundą dėl Vilniaus miesto savivaldybės administracijos įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Pareiškėjas E. K. (toliau – ir pareiškėjas) skunde prašo įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administraciją (toliau – atsakovė, Administracija) pateikti atsakymą į siųstą paklausimą.

Skunde nurodė, kad 2023 m. liepos 18 d. kreipėsi į Administraciją su skundu „Dėl blokuojamos prieigos prie Vilniaus mero paskyros“ (toliau – ir kreipimasis), tačiau atsakymo vis dar negavo. Nurodė, kad 2023 m. liepos 19 d. gavo patvirtinimą apie kreipimosi gavimą ir jo registracijos numerį: A50-27409/2023. Pareiškėjas pabrėžė, kad Administracija nesivadovavo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Taisyklės) 32 punktu ir atsakymo nepateikė jau daugiau kaip 20 darbo dienų. Pareiškėjas prašo įpareigoti Administraciją pateikti atsakymą į siųstą paklausimą (b. l. 1).

Pareiškėjas Komisijos posėdyje palaikė skunde išdėstytas aplinkybes ir prašė skundą tenkinti. Akcentavo, kad vienu kreipimusi kreipėsi į dvi institucijas. Pabrėžė, kad pirmasis klausimas buvo skirtas atsakovei. Nesutiko, kad atsiliepime išdėstyta pozicija laikytina atsakymu į jo kreipimąsi.

Atsakovė atsiliepime į pareiškėjo skundą jį prašė atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė, remdamasi Taisyklių 33, 36 ir 37 punktais, nurodė, kad šios nuostatos suponuoja, kad ne visus gautus dokumentus viešojo administravimo subjektai turi nagrinėti ir ne į visus gautus dokumentus turi atsakyti. Nagrinėjamu atveju pareiškėjo kreipimasis buvo adresuotas dviem subjektams – Administracijai ir Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybai (toliau – ŽEIT). Administracija, neturėdama kompetencijos spręsti dėl politikų paskyrų socialiniuose tinkluose prieinamumo, galimos cenzūros pareiškėjo atžvilgiu, jo skundo nenagrino. Pabrėžė, kad atsakovė nėra atsakinga už politikų paskyras socialiniuose tinkluose, jų prieinamumą visuomenei, tokios teisės aktuose nustatytos funkcijos neturi, o taip pat nėra kompetentinga spręsti ir dėl pareiškėjo keliamo klausimo, ar nurodytos aplinkybės nelaikytinos cenzūra. Atsakovės vertinimu, ji turėjo tiek faktinį, tiek teisinį pagrindą pareiškėjo skundo nenagrinti, nes skundas Administracijai pateiktas ne pagal kompetenciją. (Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAI) 11 straipsnio 3 dalies 6 punktas).

Be to, Administracija, nustačiusi, kad pareiškėjo kreipimasis jai pateiktas ne pagal kompetenciją, jam atsakyti neprivalėjo, kadangi laiškas buvo adresuotas ne tik Administracijai, bet ir galimai kompetentingam subjektui – ŽEIT. Taisyklių 36 punktą nustato pareigą viešojo administravimo subjektui asmens prašymą ar skundą, kuris yra adresuotas vienai institucijai, persiųsti kitoms institucijoms nagrinėti pagal jų kompetenciją. Šiuo gi atveju pareiškėjo laiškas buvo adresuotas ne tik Administracijai, bet ir ŽEIT, atitinkamai, pareigos pakartotinai persiųsti kreipimąsi ŽEIT neturėjo, toks veiksmas būtų perteklinis – institucijai pagal kompetenciją būtų persiųstas nagrinėti skundas, kurį institucija ir taip gavo tuo pačiu kartu.

Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymas (toliau – VIĮ) nustato, kad Žurnalistų etikos inspektorius (toliau – Inspektorius) atlikdamas savo funkcijas gali priimti sprendimus dėl gauto skundo, kurie gali būti skundžiami teismui per 30 dienų nuo jų paskelbimo arba, jeigu sprendimas neskelbiamas viešai, nuo pranešimo apie jo priėmimą gavimo dienos (VIĮ 50 straipsnio 18 dalis). Taigi, pareiškėjo skundą jau nagrinėjo (ar dar tebenagrinėja) kitas subjektas – ŽEIT, kurio sprendimai gali (ar dar galės) būti skundžiami teismui. Nurodė, kad ŽEIT ir yra kompetentinga spręsti pareiškėjo keliamus klausimus dėl galimai jo atžvilgiu taikomos cenzūros. VIĮ nustato, kad Inspektorius, be kita ko, sprendžia dėl VIĮ ir kitų teisės aktų įstatymo laikymosi informuojant visuomenę (VIĮ 50 straipsnio 1 dalies 5 punktas). Pabrėžė, kad būtent Inspektorius galimai sprendžia ir dėl pareiškėjo keliamo klausimo – galimos cenzūros (VIĮ 10 straipsnis). Atitinkamai, į pareiškėjo laišką kompetentinga atsakyti galėjo būti nebent ŽEIT, o ne Administracija, kurios kompetencijai nėra priskirta vertinti, ar pareiškėjo atžvilgiu buvo taikoma cenzūra, ar ne.

Atsakovė pabrėžė, kad pareiškėjas nenurodė, kokie buvo jo skundo ŽEIT nagrinėjimo rezultatai. Atitinkamai, šiame kontekste svarbu išsiaiškinti, koks buvo ŽEIT sprendimas dėl pareiškėjo laiško.

Atsakovės vertinimu, atskirai neatsakius pareiškėjui į jo laišką, vertinant aplinkybę, kad skundą pats pareiškėjas pateikė ir kompetentingam subjektui (ŽEIT), tai negali būti laikoma pažeidimu, ar tokiu pažeidimu, kuris suponuotų pareiškėjo reikalavimų šioje byloje tenkinimą. Jeigu Komisija laikytų, kad Administracijos atskiro atsakymo nepateikimas pareiškėjui laikytinas kokių nors teisės reikalavimų pažeidimu, tai Administracijos prašo šį atsiliepimą laikyti atsakymu pareiškėjui ir jo reikalavimo įpareigoti pateikti dar vieną atsakymą į jo kreipimąsi, netenkinti, kadangi yra akivaizdu, jog Administracija nėra kompetentinga spręsti dėl pareiškėjo kreipimosi pagrįstumo (b. l. 12–15, 16).

Skundas tenkintinas

Byloje nagrinėjamas administracinis ginčas dėl Administracijos veiksmų, nepateikus atsakymo į pareiškėjo pateiktą kreipimąsi, teisėtumo.

Remiantis byloje esančia medžiaga nustatyta, kad pareiškėjas 2023 m. liepos 18 d. elektroniniu laišku „Dėl blokuojamos prieigos prie Vilniaus mero paskyros“, kurio siuntėjas: (duomenys neskelbtini), kreipėsi į Administraciją el. pašto adresu: *savivaldybe@vilnius.lt* ir ŽEI „Dėl blokuojamos prieigos prie Vilniaus mero paskyros“, prašydamas: „*patikrinti ir informuoti dėl kokių priežasčių man yra blokuojama prieiga prie oficialios Vilniaus mero (duomenys neskelbtini) paskyros Facebook soc. Tinkle (duomenys neskelbtini). Ar tai nelaiikytina cenzūra, kuri Lietuvos Respublikoje yra draudžiama? Iš kitų paskyrų arba net neprisijungęs prie tinklo paskyrą matyti galiu, kas rodo akivaizdžiai sąmoningai atliktus veiksmus, kuriais siekiama mažinti informacijos prieinamumą. Prašau atsiųsti pažymą apie priimtus dokumentus. N. B. Šis laiškas pasirašytas kvalifikuotu el. parašu. <...>“.* Taip pat pateikta nuotrauka su tekstu anglų kalba, nuotrauka su (duomenys neskelbtini) kontaktine informacija (b. l. 2–3).

Pateiktas kreipimasis 2023 m. liepos 19 d. buvo registruotas Administracijos gautų dokumentų registre. El. paštu: (duomenys neskelbtini) buvo išsiųstas tokio teksto registravimo patvirtinimas: „*Laba diena, Dėkojame Jums už elektroninį laišką. Informuojame, kad laiškas gautas, užregistruotas ir perduotas nagrinėti pagal kompetenciją. Registracijos numeris: A50-27409/23 Registracijos data: 2023 m. liepos 19 d. Dokumento antraštė: DĖL BLOKUOJAMOS PRIEIGOS PRIE VILNIAUS*

MERO PASKYROS Dokumento nagrinėjimo statusą galite matyti www.vilnius.lt/dokumentostatusas Pastaba. Šis elektroninis laiškas yra automatinis pranešimas, prašome į jį neatsakinėti“ (b. l. 4).

Kaip pareiškėjas nurodo, į jo kreipimąsi Administracija neatsakė, dėl to ir kilęs ginčas byloje.

Vertinama, ar Administracija, neatsakiusi į pareiškėjo kreipimąsi, laikėsi VAĮ bei Taisyklių reikalavimų. Ginčui nagrinėti taikytinas VAĮ bei Taisyklės (2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimo Nr. 875 redakcija, galiojanti nuo 2022 m. rugsėjo 3 d.).

VAĮ nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; ūkio subjektų veiklos priežiūros pagrindines nuostatas; garantuoja asmenų teisę apskusti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje (VAĮ 1 straipsnio 1 dalis). VAĮ 11 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles.

VAĮ 11 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu: nėra galimybės prašymą ar skundą teikiantį asmenį identifikuoti arba patikrinti prašymo ar skundo autentiškumo (1 punktas); jis grindžiamas akivaizdžiai tikrovės neatitinkančiais faktais arba jeigu jo turinys nekonkretus ir nesuprantamas ir dėl to viešojo administravimo subjektas negali tokio prašymo ar skundo išnagrinėti (2 punktas); paaiškėja, kad dėl to paties klausimo atsakymą yra pateikęs arba sprendimą yra priėmęs viešojo administravimo subjektas, į kurį kreiptasi, arba kitas kompetentingas viešojo administravimo subjektas ir asmuo nepateikia naujų duomenų, leidžiančių abejoti ankstesnio atsakymo pagrįstumu ar ginčyti viešojo administravimo subjekto priimtą sprendimą (3 punktas); paaiškėja, kad skundą dėl to paties klausimo pradėjo nagrinėti išankstinio ginčų nagrinėjimo ne teismo tvarka institucija ar teismas (4 punktas) nuo skunde nurodytų pažeidimų paaiškėjimo asmeniui dienos iki skundo padavimo dienos yra praėję daugiau kaip 6 mėnesiai (5 punktas); prašymas ar skundas viešojo administravimo subjektui pateiktas ne pagal kompetenciją (6 punktas). VAĮ 11 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad, jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstyto klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų būti perduotas nagrinėti pagal kompetenciją prašymas ar skundas, viešojo administravimo subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui, paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis. Taisyklių 29 punkte įtvirtinta, kad prašymai ir skundai gali būti nenagrinėjami VAĮ 11 straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytais atvejais, taip pat kituose įstatymuose nustatytais pagrindais.

Taigi, kaip matyti iš anksčiau minėtų VAĮ 11 straipsnio nuostatų, įtvirtintas galutinis sąrašas atvejų, kada asmens skundas gali būti nenagrinėjamas, prie tokių atvejų yra priskirtas ir teisinis pagrindas, jei subjektas yra nekompetentingas nagrinėti kreipimąsi, tačiau tokiu atveju kyla pareiga persiųsti skundą nagrinėti kompetentingam subjektui ir apie tai informuoti asmenį.

Atsakovė atsiliepime išdėstė poziciją, jog ji yra nekompetentinga nagrinėti pareiškėjo skundą, pateikdama pagrindimą, siejamą su ŽEIT kompetencija įtvirtinta VII. Pareiškėjas Komisijos posėdyje pabrėžė, kad kreipimasis buvo adresuotas dviem institucijom, pirmuoju klausimu kreipėsi į atsakovę kaip kompetentingą subjektą pateikti atsakymą, tačiau jam nebuvo atsakyta. Pareiškėjo skundo argumentai, kad jam atsakovė neatsakė yra pagrįsti. Terminas, nustatytas VAĮ 10 straipsnio 4 dalyje, atsakyti į pareiškėjo kreipimąsi yra pasibaigęs (kreipimasis registruotas 2023 m. liepos 19 d.).

Ta aplinkybė, kad Administracija atsiliepime išdėstė argumentus, kuriuos, be kita ko, prašo laikyti ir atsakymu pareiškėjui į jo kreipimąsi, jog ji nekompetentinga nagrinėti pareiškėjo kreipimosi, negali būti vertinama, kad pareiškėjui buvo pateiktas tokio turinio atsakymas ir (ar) jo prašymas

persiųstas nagrinėti kompetentingam subjektui. Akivaizdu, kad ir terminas tokiam pranešimui pateikti yra pasibaigęs.

Atsakovė teigia, kad pareiškėjas kreipėsi ne tik į Administraciją, bet ir į ŽEIT, kuri yra kompetentinga spręsti jo kreipimąsi, todėl neturėjo pareigos jam atsakyti. Komisija su tokia atsakovės pozicija nesutinka.

Pagal Taisyklių 35 punktą prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją. Tų pačių taisyklių 37 punkte nustatyta, kad prašymą ar skundą, kai jis adresuotas kelioms institucijoms ir kai prašyme ar skunde nurodyti klausimai priskirtini kelių institucijų kompetencijai, nagrinėja kiekviena prašymą ar skundą gavusi institucija pagal savo kompetenciją ir asmeniui į jį atsako, pridėdama atsakymo kopijas kitoms prašymą ar skundą nagrinėjusioms institucijoms.

Pareiškėjas kreipimesi suformulavo du klausimus. Pareiškėjas teigia, jog pirmuoju klausimu jis pagal kompetenciją kreipėsi būtent į atsakovę. Šiuo atveju atsakovei kyla pareiga, įvertinus pareiškėjo kreipimosi turinį, spręsti, ar ji yra (ne)kompetentinga tokį kreipimąsi (ar jo dalį) nagrinėti. Kaip matyti iš Taisyklių 37 punkto, vienu kreipimusi gali būti teikiamas prašymas kelioms institucijoms ir kiekviena pagal kompetenciją atitinkamai turi nagrinėti prašymą. Komisija šioje ginčo byloje negali pasisakyti ir vertinti iš esmės, ar pareiškėjo kreipimasis yra priskirtas atsakovės kompetencijai, nes toks vertinimas peržengtų keliamo ginčo ribas.

Taigi, viešojo administravimo subjektui kyla pareiga nagrinėti prašymą pagal kompetenciją, o, kaip jau nurodyta anksčiau, VAĮ 11 straipsnio 4 dalyje įtvirtinta pareiga persiųsti skundą nagrinėti kompetentingam subjektui ir apie tai informuoti asmenį. Kaip matyti iš bylos duomenų, iki atsiliepimo pateikimo pareiškėjui jokių būdu nebuvo pranešta, jog Administracija yra nekompetentinga nagrinėti pateiktą kreipimąsi ir pastarojo nepersiuntė, kaip atsakovė nurodo kompetentingam – ŽEIT. Atsakovės pozicija, kad Taisyklių 36 punktas įtvirtinta pareiga pagal kompetenciją nagrinėti tik tuo atveju, jei kreipimasis adresuotas vienam adresatui, neatitinka Taisyklių bei VAĮ sisteminio aiškinimo. Pažymėtina, kad tik informavus pareiškėją, jog institucija yra nekompetentinga nagrinėti jo kreipimosi ir pateikus tokios išvados pagrindimą, asmuo būtų laikomas tinkamai informuotu. O ta aplinkybė, ar kreipimasis bus persiųstas, patikrinus informaciją, ar iš tikrųjų toks kreipimasis gautas kitoje įstaigoje, čia yra techninis klausimas. Byloje pateikti duomenys nepagrindžia, kad apskritai atsakovė kreipėsi į ŽEIT ir, ar jai žinoma pareiškėjo kreipimosi nagrinėjimo eiga. Tačiau tai turi atsispindėti konkrečiame atsakyme, kurį turi gauti asmuo pateikęs kreipimąsi, kuris buvo registruotas pačioje įstaigoje. Be kita ko, pati atsakovė nesikreipė į ŽEIT, atsiliepime tik pateikė samprotavimus, kad pareiškėjo kreipimąsi nagrinėja ŽEIT. Pabrėžtina, kad šioje byloje iš esmės nevertinami argumentai dėl ŽEIT kompetencijos ir VIĮ nuostatų. Ginčo atveju įvertinta procedūra, pagal kurią atsakovė turėjo nagrinėti pareiškėjo kreipimąsi.

Pabrėžtina, kad atsakovės atsiliepime išdėstyti papildomi argumentai dėl pareiškėjo pateikto kreipimosi negali būti laikomi skundžiamo akto motyvuojamąja dalimi ir nedaro įtakos nemotyvuoto ginčijamo akto pripažinimui teisėtu (žr., pvz., Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) 2015 m. sausio 8 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1-502/2015; 2015 m. kovo 31 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-1536-662/2015 ir kt.). Taigi, atsakovės argumentai, kad atsiliepime išdėstyta pozicija vertintina kaip atsakymas pareiškėjui, laikytini neteisėtais. Minėta LVAT praktika rodo, kad net ir pateikto atsakymo papildymas nėra galimas, o šiuo atveju apskritai pareiškėjui raštu nebuvo pateikta jokia informacija. Be to, LVAT yra pažymėjęs, kad viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai turi būti aiškūs, tikslūs, nedviprasmiški, leidžiantys suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijų sprendimą (žr., pvz., 2008 m. liepos 25 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A556-1395/2008; 2013 m. birželio 13 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A502-940/2013).

Komisijos vertinimu, atsakovės argumentai neatitinka VAĮ, Taisyklių nuostatų bei gero administravimo principo imperatyvų. Pagal LVAT formuojamą praktiką, iš gero administravimo principo išplaukia, kad valstybės institucijos, priimdamos administracinius sprendimus (vykdydamos valdžios funkcijas), privalo dirbti rūpestingai ir atidžiai, veikti taip, kad administracinėje procedūroje

būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Pagal gero administravimo principą valstybės institucijos turi vykdyti procedūrą nešališkai ir objektyviai (žr., pvz., 2012 m. spalio 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A502-134/2012, LVAT biuletenis Nr. 25, 2012, 174–186 p.; 2013 m. kovo 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A756-708/2013 ir kt.).

Akcentuotina, kad Komisija negali perimti viešojo administravimo subjekto funkcijų, būtent atsakovė turi įgyvendinti procedūrą nepažeisdama teisinio reglamentavimo. Kokį pateikti atsakymą pareiškėjui yra atsakovės diskrecija.

Komisija, nustačiusi, kad atsakovė neatsakė į pareiškėjo kreipimąsi, nepateikė jam jokios informacijos dėl pateikto kreipimosi nagrinėjimo, pažeisdama pareiškėjo teisę gauti informaciją, prieina prie išvados, kad pareiškėjo skundas yra pagrįstas, atsakovės veiksmai vertintini kaip neveikimas, todėl atsakovė įpareigotina VAĮ, Taisyklėse nustatyta tvarka atsakyti pareiškėjui, pateikiant atsakymą raštu.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 3 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo E. K. skundą tenkinti.

Įpareigoti Vilniaus miesto savivaldybės administraciją pateikti pareiškėjui E. K. atsakymą į 2023 m. liepos 18 d. elektroniniu laišku „Dėl blokuojamos prieigos prie Vilniaus mero paskyros“ siųstą paklausimą.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo bylos šalys turi teisę apskusti Vilniaus apygardos administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Inga Lipnickienė

Komisijos nariai

Remigijus Kalašnykas

Mindaugas Siaurys